

188 GODINA OD OSNUTKA - DAN HGZ-A 18. TRAVNJA 2015.

1. Okrugli stol u maloj dvorani. 2. Članovi orkestra El sistema sviraju na prozorima HGZ-a. 3. Nastup orkestra El sistema s dirigentom Markom Magdalenićem. 4. Nada Bezić vodila je razglede zgrade za osnovnoškolce i za građanstvo.
Fotografije: Ante Topić

Dan HGZ-a protekao je u znaku mladih i nove glazbe. U suradnji s udrugom *SO DO – sustav orkestrara djece i omladine, El sistema Hrvatska*, ispunili smo našu zgradu muzikom. Prvo su mladi svirali na prozorima i unatoč kiši pokušali pridobiti pozornost prolaznika na HGZ-kuću glazbe, a potom su s atraktivnim programom nastupili u velikoj dvorani pod ravnanjem Marka Magdalenića. Na okruglom stolu *Dan HGZ-a = početak MBZ-a. Svjedočanstva, iskustva, vizije* sudjelovali su od strane HGZ-a predsjednik Marcel Bačić i članice Ravnateljstva Eva Sedak i Seadeta Midžić, a pridružili su im se Nikša Gligo, koji je od 1975. do 1991. bio na ključnim pozicijama u organizaciji i kreiranju Muzičkog Bienalla Zagreb i Davorka Begović, voditeljica Muzičkog salona Studentskog centra.

SEDAK: U više od pola stoljeća postojanja MBZ-a ove se godine prvi put dan njegova otvaranja poklopio s danom kojim HGZ obilježava svoj početak, 18. travnja 1827. godine. Koincidencija je slučajna, ali može biti povodom za novi pogled na smisao ovih dviju institucija. Premda se HGZ doživljava prvenstveno kao institucija koja se brine za prošlost, valja reći da je oduvijek znala djelovati u skladu sa svojim vremenom. Od *Intimnih muzičkih večeri* tajnika HGZ-a Schneidera 20-tih godina prošlog stoljeća u kojima se našlo mjesta i za talijanske futuriste, do prvih priredaba *Družine mladih* od čije 75. godišnjice nas dijeli svega nekoliko dana te opetovanih uključivanja HGZ-a u bienalske projekte od samih početaka, o čemu, uostalom, govori i ovdje postavljena izložba.

No, ima i drugih poveznica. HGZ je nastao iz otpora. Iz otpora prema neznanju. MBZ je nastao iz otpora prema neslobodi. HGZ-ovski otpor protiv neznanja značio je prvenstveno brigu za školovanje i odgoj, muzičara kao i građanske publike. Bila je to briga za vlastitu *sredinu* – kao svojevrsno stabilno središte iz kojega su potom jedino mogući dublji pogledi u prošlost ili avanture okrenute budućnosti. Briga za kvalitetnu sredinu shvaćenu kao središnjost, morala bi, međutim, uključivati i otpor prema osrednjosti – ciljeva, zadataka i kriterija, prije svega.

Na prvom MBZ-u uz djela Kagela, Stockhausena i Messiaena izvedena je i Šulekova opera *Koriolan*. Stručna je javnost kasnije godinama to komentirala kao anakronizam i sukob ideja. Ove se godine MBZ otvara Papandopulovom operom skladanom prije četrdeset godina. Anakronizam je nestao. Tko se pomaknuo? Mi ili svijet? Ili pojam *sredine*?

U našem trenutačnom bezministarskom interregnumu podsjetila bih na rečenicu svojedobnog francuskog ministra kulture Andrea Malrauxa o tome da kultura mora biti besplatna. Da, besplatna, ali ne jeftina. A u nastavku je govorio i o razlici između kulture za sve i kulture za svakoga. Mislim da bismo i mi trebali brinuti o (glazbenoj) kulturi za svakoga pojedinca i s jasnim raspoznavanjem središnjih vrijednosti.

BAČIĆ: Prvi MBZ 1961. godine bio je i pogled unatrag i pogled u budućnost. Mislim da smo u to doba ipak upoznali mnoge stvari koje su značile nadoknađivanje. U vrhunskim izvedbama čuli smo ono što se dugo nije moglo čuti. Zanima me upravo to naslijeđe. U ime HGZ-a podsjetio bih na neke epizode koje su ovdje na izložbi dokumentirane fotografijama. To je i naša prošlost. Mislim da se Stravinski kada je bio na MBZ-u 1963. jedva sjećao da je u HGZ-u 1926. godine imao značajan koncert. Ovdje je bio i Hindemith – sjećam se da je Krsto Odak cijeli život prepričavao kako je kvartet Amar-Hindemith interpretirao njegov prvi gudački kvartet. To je samo dio uspomena prošlosti koja je postavila ideju koja je u nekim godinama svakako obilježila avangardu.

GLIGO: Prije svega treba istaknuti viziju koju je imao Milko Kelemen. Vizija je riječ koju se danas strašno štramacira, jer nitko nema viziju, pa svi govore o vizijama, ali Kelemen je doista imao viziju vrhunske kvalitete. On je htio napraviti neku vrstu inauguracije vlastitih estetičkih nazora. Iz naše perspektive možemo reći da je uspio u tome. Notorna je činjenica da MBZ nije dokinut, a nekoliko puta ga se moglo i htjelo ukinuti. Zadnji put je to bilo 1983., kada je Ivo Vuljević bio direktor MBZ-a i bio je skandal s grupom *Laibach*. Tada je MBZ imao savjet u kojemu su bili Stanko Horvat i Natko Devčić. Horvat je odlučio sa svojim umjetničkim i ideološkim kredibilitetom da se to ne dopusti. Po

Izložba "Nova glazba u HGZ-u", u suradnji s Muzičkim biennialom Zagreb, privukla je pozornost posjetitelja. Izložbu je priredila Nada Bezić, a moći će se pogledati do kraja koncertne sezone.

mom mišljenju danas nema vizije. MBZ takav kakav je nekako mi je suvišan, moram priznati, a volio bih da nije.

Pokraj mene sjedi moja bivša studentica Davorka Begović koja vodi Muzički salon SC koji sam napustio 1986., a bio je neka vrsta treninga za MBZ. Ponosan sam što Davorka vodi jednu vrstu alternative, ali ono što ona radi, radi vrlo usamljeno.

BEGOVIĆ: Htjela bih se nadovezati na pitanje konkurentnosti MBZ-a i Muzičkog salona, pogotovo u kontekstu festivalskog formata *Izloga suvremenog zvuka*. Mislim da bi MBZ i Muzički salon trebali i morali upravo savršeno koegzistirati, zajedno s *Cantus* ansamblom. Oni bi se trebali međusobno nadopunjavati. MBZ je festival koji nije za usporedbu u bilo kojem smislu, financijski, produkcijski, ni programski. S druge strane, MBZ se održava jednom u dvije godine. Svima nam je jasno da za razvoj neke scene takvo događanje ne može biti nositelj onoga što bismo zvali „scena“, što god to značilo.

Vratila bih se na viziju i na otpor. Treba nam prvo postati jasno gdje vidimo MBZ za 15–20 godina, da bismo mogli djelovati u tom smjeru. Ako nemamo tu ideju ili viziju, onda samo idemo više stihijski kroz program i kroz godine. U tom kontekstu nam nedostaje tog inicijalnog otpora i otpora prema otporu prema promjeni, odnosno nedostaje nekakva inicijativa i spremnost za prihvaćanje promjene.

MIDŽIĆ: Ostavljam po strani pitanje traje li nadoknađivanje i da li nam je još potrebno, no ipak... prisjećam se da je Kelemen 1961. rekao da je najbolja kompozicija koju je on čuo i koja će biti kompozicija stoljeća *Pli selon pli* Pierrea Bouleza. U jednom članku iz 1979. Boulez spominje davne početke velikog proboja nove glazbe uoči MBZ-a i govori o podjeli na dvije neprijateljske strane formirane prema onom što je Adorno smatrao napretkom i restauracijom; situacija je bila zastrašujuće jasna. No sve se je promijenilo, grozničavo se ispituju granice područja, promijenila se ne samo pozicija nego naročito intenzitet kojim i on sudjeluje i promatra. Ono što mene brine kod MBZ-a nakon prvih velikih festivalskih godišta i događaja je pitanje intenziteta festivala koji se reducirao i rasporedio na snagu ljudi koji su – kao svoju savjest, znanje, moralnu obavezu i jednu vrstu odanosti koje se više ne mogu riješiti – mogli dalje slijediti tek konture zbivanja. Da li je možda oslobođenje u tome da smo se lišili velikih pitanja i moralnih normi, pa i velikih ličnosti, te priznajemo vrijednosti svakodnevnice: K. Saariaho, B. Mantovani (iz kruga Malecovich đaka), Th. Ades su kompozitori koji brane koncertni život, ne posebne ideje suvremene glazbe. Zahvalna sam MBZ-u da stvara male krugove života, voljela bih da ih je više, da su življi, da nisu međusobno izolirani i da njihova snaga bude usmjerena naslućenim horizontima.

Nakon svih proklamiranih kulturnih politika koje se nastojalo kreirati i slijediti u Europi i kod nas, zajedno s njihovim mitovima i praksama, razdoblje od 2013. do 2020. namijenjeno je stvaranju publike. Rad s djecom, mladima, te ne samo onima koji se amaterski bave glazbom, nego i onima koji se odvažuju na učenje do starosti, složen je zadatak. Veliki su programski i administrativni zahtjevi, ali HGZ ima iskustvo, mogućnosti, prostor i otporno naslijeđe ideje, gotovo upisanu duhovnu skicu forme koju treba dorađivati u traženju smjera i potpore.

BEGOVIĆ: HGZ se nalazi pred novom epohom, budući da se Muzička akademija napokon iselila. Nedostaju nam konstantne

inicijative, događanja, preispitivanja, istraživanja, mislim da bez toga ne možemo napredovati. Možda HGZ postane to mjesto, koje će biti prilika za istraživanje, pokušaje i pogreške.

BAČIĆ: Problem MBZ-a je uvijek bio kontinuitet, nije se nadovezivao na nešto čvrsto i sustavno. Bio bih sklon da se pohvalimo da smo u HGZ ponekad nešto napravili kao odjek MBZ-a, a s ponečim smo ga i najavili. No postoji i pitanje recepcije i publike, koja je nekako uvijek na duši HGZ-u. Nemojmo zaboraviti da to nije samo muzičko društvo, nego građansko i intelektualno društvo, znamo isticati da smo stariji od Matice hrvatske. Ali mi smo upravo na strani publike. Radi se o edukaciji i javnoj kulturi koja mislim da ovdje zapinje. Mislim da bi se i povijest mogla aktivirati, ne samo kao povijest jednog građanskog društva, koje zadire u romantizam i bidermajer, nego i u ovo doba koje je znalo pratiti aktualne stvari, dalekovidnost naših prethodnika. Pomislimo i na onu drugu stranu: odgovornost kulture koja mora znati slušati.

Pripremile Eva Sedak, Nada Bezić i Seadeta Midžić

Djeca iz Pijanističke umjetničke radionice Zagreb s voditeljicama Marijom Mikulić Štimac i Slađanom Buklijaš prije početka razgleda zgrade

NAJAVLJUJEMO

MUZIČKI LEKTORIJ

Ponedjeljak, 25. svibnja u 19.30 sati, mala dvorana

MARCEL BAČIĆ
Rafaelov Pitagora

Giorgio Vasari, slavni biograf slavnih renesansnih umjetnika, piše kako je Rafael došavši 1508. u Rim na nalog pape Julija II. započeo slikati sliku koja „prikazuje kako teolozi usuglašavaju filozofiju i astrologiju s teologijom, sliku na kojoj međusobno raspravljaju mudraci čitavoga svijeta“. Raspravljaju i o muzici, što je Vasariju promaklo jer je filozofa, matematičara i muzičara Pitagoru pogrešno prepoznao kao evanđelista Mateja „kako promatra znakove na ploči koju pred njim drži anđeo“. A znakovi na toj ploči svjedoče o muzičkoj pra-mudrosti po kojoj je u srednjovjekovnom shvaćanju Pitagora dobro zasjenio čak i biblijskog izumitelja muzike Jubala.

DRUŠTVENI KONCERT – “MOZART”

Ponedjeljak, 4. svibnja u 20 sati

Društveni orkestar HGZ-a, studenti Muzičke akademije, solist: Žarko Perišić, fagot, dirigent: Mladen Sedak

Program: Uvertira operi *Figarov pir*, Koncert za fagot i orkestar, KV 191, Simfonija “Haffner”, KV 385

Tradicija je Društvenog orkestra da uz stalnog dirigenta povremene projekte vode i drugi muzičari. Maestro Mladen Sedak bio je dugogodišnji profesor komorne glazbe na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, kao violinist bio je član uglednih ansambala, a posljednjih godina svira u našem Orkestru, s kojim je u ulozi dirigenta već izveo nekoliko uspješnih koncerata. Za svibanjski je koncert odabrao Mozartove skladbe koje još nisu bile na repertoaru Orkestra, a k tome su zbog svoje tehničke zahtjevnosti pravi izazov.

Solist je Žarko Perišić, solo-fagotist Simfonijskog orkestra HRT-a, član Zagrebačkog kvarteta fagota te izv. profesor na Muzičkoj akademiji gdje predaje fagot i studij orkestralnih dionica. Studenti koji pohađaju taj kolegij u okviru svojeg studentskog zadatka sudjelovat će u izvedbi Mozartovih skladbi, pa smo zamolili prof. Perišića da nam odgovori na nekoliko pitanja.

– Imaju li studenti mogućnosti svirati u nekom orkestru koji nije orkestar Akademije i koliko im je važno to iskustvo?

ŽP: Mogućnosti sviranja su višestruke: u sklopu suradnje Akademije i Zagrebačke filharmonije jedan projekt godišnje se izvodi tako da studenti, naravno najbolji i odabrani za tu priliku, sviraju rame uz rame sa stalnim članovima Filharmonije, najčešće kao drugi instrumenti ili *tutisti* u orkestru. Ove godine je čak 20 studenata svih odsjeka nastupilo uz članove Filharmonije. Ne samo da je to dragocjeno iskustvo sviranja uz profesionalce, već i prilika za kolege iz orkestra upoznati vrsne mlade glazbenike koji za par godina započinju potragu za stalnim angažmanom.

– Članovi Društvenog orkestra su amateri, a studenti još nisu punopravni dio sviračkog svijeta – kako se može usporediti njihova suradnja?

ŽP: I studenti i članovi Društvenog orkestra dijele istu strast: ljubav prema glazbi, tako da je užitak gledati kako se mladost i iskustvo okupljaju s istim ciljem.

– Studenti će naravno postati profesionalci, članovi orkestrara, pedagozi, ili, ako im se posreći, solisti. A kamo nestanu puhači koji nakon srednje škole ne nastave glazbeno školovanje? Zlatna vremena amaterizma su prošla...?

ŽP: Moja su iskustva donekle drukčija. Zagreb je velika sredina s velikim orkestrima, koncertnim prostorima i brojnim ansamblima i prilikama za slušanje i izvođenje, kako to i dolikuje našem glavnome gradu. Druge sredine možda nemaju takve glamurozne i spektakularne uvjete, ali imaju jako puno zaljubljenika, entuzijasta i vrijednih ljudi svih zanimanja koji se u svojoj sredini okupljaju u mnogobrojnim puhačkim orkestrima. Kada posjetite njihove koncerte, pripreme, a napose natjecanja, otkrijete koliko je tu puno vremena, truda ljubavi i strpljenja uloženo kako bi se oni pokazali u najboljem svjetlu, a kada vidite s koliko strasti se proslavljaju ili tuguju postignuti rezultati, lako je zaključiti da postoji velik broj entuzijasta kojima puhačka glazba nipošto nije zadnja rupa na svirali...!

Pripremila N. Bezić

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXVIII (2014/2015)

SVIBANJ

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

UREDNIČE:
Nada Bezić
Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

Ponedjeljak, 4. V. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert – **Mozart**
Društveni orkestar HGZ-a, studenti Muzičke akademije u Zagrebu, *Žarko Perišić, fagot, Mladen Sedak, dirigent*
W. A. Mozart
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Utorak, 5. V. u 20 sati

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Guitarra viva
István Römer, *gitara*
Sorkočević, *Bach, Uhlík, Ivanović*
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 6. V. u 20 sati

AKADEMSKI ZBOR FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU
CONCORDIA DISCORS, dirigenti: L. Filipić, V. Karmelić, J. Bošković, M. Jurković
Hatze, Fio, Kaplan, K. Magdić, Uhlík, Fačini

Četvrtak, 7. V. u 20 sati

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Hrvatski klavirski trio: Anamarija Milić, *violina; Petra Kušan, violončelo; Petra Gilming, klavir*
Mendelssohn, B. Šipuš, Smetana
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Petak, 8. V. u 20 sati

KONCERTNA DIREKCIJA ZAGREB
Molto cantabile 3
Anamarija Knego Vidović, *sopran, Filip Fak, klavir*
Lisinski, Livadić, Krežma, Čajkovski, Verdi
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Subota, 9. V. u 20 sati i

Nedjelja, 10. V. u 11 sati
GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Smotra odjela za gudače i harfu

Utorak, 12. V. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Zita Varga, *violončelo; Diana Varga, klavir; Matija Fortuna, dirigent*
Gluck, Skender, Mozart
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 13. V. u 20 sati

MJEŠOVITI PJEVAČKI ZBOR "EMIL COSSETTO" – 70. godišnjica
Komorni orkestar "Ab ovo" Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Instr. ansambl "Ad hoc", Tamburaški orkestar "Gaj", Plesni studio Petrinia Matija Smolec & Tena Kralj; Solisti: V. Maroević,

D. Grabarić, A. Ivković, J. Novak; M. Čopor i M. Lukić, *klavir; Josip degl' Ivellio, dirigent*
Bartolucci, degl' Ivellio, Mokranjac, Cossetto, J. Strauss, Clarke, Kuntarić, Ramírez, Verdi, Kabiljo

Četvrtak, 14. V. u 20 sati

HRV. DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA
Zagrebački umjetnici zagrebačkoj publici
Adela Golac Rilović, *sopran; Martina Gojčeta Silić, mezzosopran; Mario Čopor, klavir*
Weill, Bernstein, Gershwin
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HDGU-A I HGZ-A

Petak, 15. V. u 20 sati i

Subota, 16. V. u 20 sati
GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Smotra odjela za puhače i udaraljke

Nedjelja, 17. V. u 11 sati

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika solista uz pratnju orkestra profesora

Nedjelja, 17. V. u 20 sati

MUZIČKA AKADEMIJA U ZAGREBU
Virtuoso – Italija
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A

Ponedjeljak, 18. V. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert – **Opij me ljubavlju**
Društveni jazz orkestar HGZ-a; Zlatko Dvoržak, *dirigent; Ricardo Luque, vokal; Dubravko Majnarić, voditelj*
Prima, Williams, Hudson, Maills, Ager, Miller, Murden, Lennon–McCartney, Dvoržak
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Utorak, 19. V. u 20 sati i

Srijeda, 20. V. u 20 sati
GLAZBENA ŠKOLA RUDOLFA MATZA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Četvrtak, 21. V. u 20 sati

GLAZBENA ŠKOLA IVANA ZAJCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Petak, 22. V. u 20 sati

FESTA CHORALIS ZAGRABIENSIS
Zborovi zagrebačkih fakulteta: *Capella juris, Rezonanca, Concordia discors, Sonus oeconomicus*, Klapa "Falkuša", *Lege Artis, Ab ovo*; Institut za crkvenu glazbu "Albe Vidaković", Akademski zbor "Vladimir Prelog"
Dirigenti: D. Ivezić, I. Jarić, M. Jurković, L. Filipić, J. Bošković, M. Has, R. s. D. Ljubičić, A. Mimica, I. Juras, J. degl' Ivellio

Subota, 23. V. u 20 sati

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Smotra odjela za klavir i orgulje

Nedjelja, 24. V. u 11 sati

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Smotra odjela za gudače i harfu

Nedjelja, 24. V. u 18 sati

(Mala dvorana)
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert – **Sviramo za vas**
Društveni komorni ansambl HGZ-a, Marijan Zlatarić, *voditelj*
Grieg, Fiocco, Beethoven, Schumann, Dvoržak
ULAZ SLOBODAN

Ponedjeljak, 25. V. u 19.30 sati

(Mala dvorana)
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Muzički lektorij
Marcel Bačić: *Rafaelov Pitagora*
ULAZ SLOBODAN

Utorak, 26. V. u 20 sati

ZAGREBAČKI KVARTET
Marin Maras, Davor Philips, *violine; Hrvoje Philips, viola, Martin Jordan, violončelo*
Miletić, Mozart, Debussy
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 27. V. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Monika Leskovar, *violončelo*
Holst, C. Ph. E. Bach, Brahms
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Četvrtak, 28. V. u 20 sati

GLAZBENA ŠKOLA FERDE LIVADIĆA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Petak, 29. V. u 20 sati

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika Škole

Subota, 30. V. u 20 sati

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika Škole

Nedjelja, 31. V. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Affetti Metastasiani
Aapo Häkkinen, *čembalo i umjetničko vodstvo*
Sonja Runje, *mezzosopran*
Hasse, Vinci, Agrell
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A